

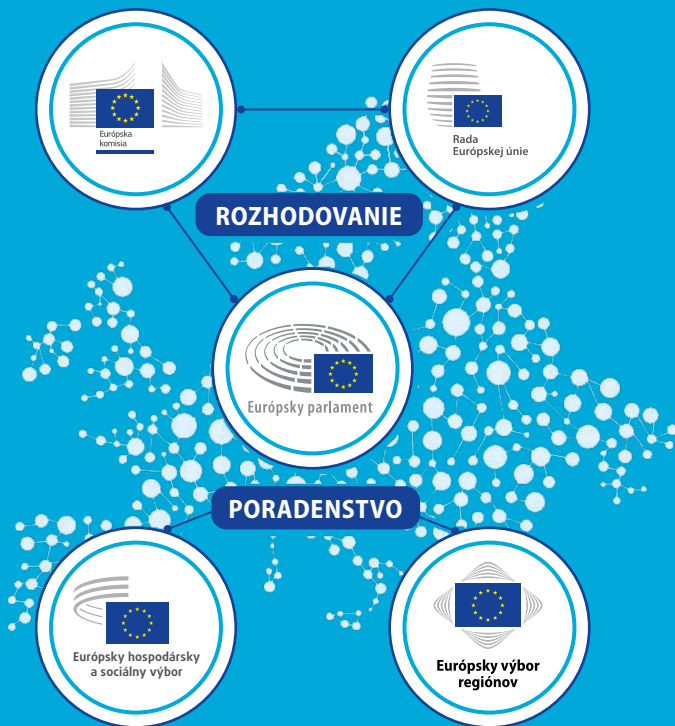

Čo pre Vás môže EHSV urobiť

vydanie 2023

Európsky hospodársky
a sociálny výbor

**EHSV zastupuje hlas občianskej spoločnosti
v rámci inštitúcií EÚ a spája zainteresované strany s EÚ.**

Zoznámte sa s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom (EHSV)

EHSV je iný ako ostatné orgány EÚ. Je jedinečným fórom pre konzultácie, dialóg a konsenzus medzi zástupcami zo všetkých sektorov organizovanej občianskej spoločnosti.

Tieto organizácie často pôsobia ako sprostredkovatelia medzi činiteľmi s rozhodujúcimi právomocami a verejnosťou a ponúkajú občanom možnosť aktívne sa podieľať na zmenách alebo podporovať konkrétne ciele v záujme spoločného blaha.

EHSV je neoddeliteľnou súčasťou EÚ: bol zriadený v roku 1957 Rímskou zmlouvou, aby poskytoval poradenstvo zákonodarcom EÚ a aby sa organizácie a siete občianskej spoločnosti z celej Európy mohli podieľať na jej rozvoji.

Poslanie EHSV...

Cieľom EHSV je prispieť k tomu, aby **tvorba politických opatrení a právnych predpisov EÚ bola demokratickejšia, účinnejšia a skutočne odrážala potreby občanov EÚ.**

Má tri hlavné úlohy:

- **poskytovať poradenstvo Európskemu parlamentu, Rade a Európskej komisii,**
- **zaistiť, že názory organizácií občianskej spoločnosti budú v Bruseli vypočuté,** a zvýšiť ich povedomie o **dosahu právnych predpisov EÚ na životy občanov EÚ,**
- **podporiť a posilniť organizovanú občiansku spoločnosť v rámci EÚ i mimo nej.**

... a jeho vízia

EHSV je odhodlaný podporovať v Európe popri parlamentnej demokracii aj participatívnu demokraciu. Usiluje sa o spoločnosť, ktorá nikoho nevyklučuje a aktívne zapája všetkých. Znamená to, že občania majú možnosť podnetne prispieť k formovaniu svojej budúcnosti, ako aj budúcnosti svojich detí. Znamená to tiež, že mladí ľudia veria, že si nájdu zamestnanie a budú viesť dôstojný život a že občania majú vo svojom každodennom živote pocit zodpovednosti, zapojenia, vzájomného rešpektu, bezpečnosti a istoty.

Dušou EHSV sú jeho členovia

Výbor, ktorý sídli v Bruseli, má 329 členov z 27 členských štátov EÚ. **Členovia pochádzajú z rôznych oblastí spoločnosti a profesijných skupín a majú rozsiahle poznatky a skúsenosti.** Zastupujú **zdrúženia zamestnávateľov, priemysel, obchodné komory, zdrúženia malých a stredných podnikov (MSP), odborové zväzy, spotrebiteľov, poľnohospodárov, aktivistov za práva osôb so zdravotným postihnutím, akademickú obec, skupiny bojujúce za práva žien, ochrancov životného prostredia, družstvá, mládežnícke organizácie, organizácie pre ľudské práva atď.** EHSV združuje spolu približne 250 organizácií a sietí na vnútroštátnej úrovni, ktoré zastupujú milióny občanov EÚ.

Členov EHSV vymenúva Rada na základe nominácií jednotlivých členských štátov na päťročné funkčné obdobie, v EHSV však pracujú nezávisle v záujme všetkých občanov EÚ.

Členovia nepôsobia výhradne v Bruseli. Väčšina z nich pôsobí ďalej na svojich pracovných miestach vo svojich členských štátoch, čím sa zaisťuje, že zostávajú v priamom kontakte s občanmi.

Členovia EHSV sú združení v **troch skupinách**: Zamestnávateľa, Pracovníci a Organizácie občianskej spoločnosti. Cieľom je **dosiahnuť konsenzus** medzi týmito skupinami, aby stanoviská EHSV skutočne odrážali hospodárske a sociálne záujmy občanov EÚ.

Zamestnávateľa

skupina I

Pracovníci

skupina II

Organizácie občianskej spoločnosti

skupina III

Ako funguje EHSV

Európsky parlament, Rada a Európska komisia majú právnu povinnosť konzultovať EHSV pri schvaľovaní nových právnych predpisov v širokej škále oblastí. EHSV skúma jednotlivé návrhy a na základe dohody medzi svojimi členmi vypracúva **stanoviská**.

EHSV navyše prijíma stanoviská z **vlastnej iniciatívy** na témy, ktoré členovia považujú za dôležité pre občanov EÚ. Vypracúva tiež **prieskumné stanoviská** na žiadosť zákonodarcov EÚ, ak chcú získať prehľad o názoroch občianskej spoločnosti na konkrétne politiky. EHSV takisto vyjadruje požiadavky občianskej spoločnosti tým, že zverejňuje vyhlásenia, uznesenia, informačné správy a posúdenia vplyvu právnych predpisov EÚ.

EHSV má **šesť sekcií** a jednu **poradnú komisiu pre priemyselné zmeny**, ako aj niekoľko monitorovacích stredísk a skupín ad hoc. Tieto orgány pokrývajú rôzne politiky EÚ, od hospodárstva po sociálne veci, od dopravy po životné prostredie, od vnútorného trhu po vonkajšie vzťahy, od právneho štátu po európsky semester. Členovia pôsobia v jednom alebo vo viacerých z týchto orgánov v závislosti od svojej odbornosti:

ECO	INT	TEN	SOC	NAT	REX	CCMI
sekcia pre hospodársku a menovú úniu, hospodársku a sociálnu súdržnosť	sekcia pre jednotný trh, výrobu a spotrebu	sekcia pre dopravu, energetiku, infraštruktúru a informačnú spoločnosť	sekcia pre zamestnanosť, sociálne veci a občianstvo	sekcia pre poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a životné prostredie	sekcia pre vonkajšie vzťahy	poradná komisia pre priemyselné zmeny

Stanoviská sa prediskutujú a prijímu jednoduchou väčšinou hlasov na **plenárnych zasadnutiach** EHSV, ktoré sa konajú **deväťkrát ročne** v Bruseli. Prijaté stanoviská sa potom predložia zákonodarcom EÚ v Európskom parlamente a Rade, aby ovplyvnili ich spôsob zmýšľania, a tým prispeli k procesu tvorby právnych predpisov.

EHSV každoročne usporiada viac ako 1 000 schôdzí v Bruseli i členských štátoch EÚ a vydá približne 150 stanovísk v 24 jazykoch.

Stanoviská sú dostupné prostredníctvom tohto linku: <https://www.eesc.europa.eu/sk/our-work/opinions-information-reports/opinions>

Niekoľko úspechov

EHSV...

... posilňuje vplyv občianskej spoločnosti v oblasti klímy

Odporúčania EHSV boli zohľadnené v oznámení Európskej komisie o Európskom klimatickom pakte vrátane zriadenia Európskeho fóra pre financovanie opatrení v oblasti klímy.

... sa vyjadruje k spôsobu, akým sa vynakladajú finančné prostriedky EÚ

EHSV je členom expertnej skupiny pre udržateľné financovanie, ktorú zriadila Európska komisia.

... znižuje odpad

Európska platforma pre obchodné hospodárstvo, ktorá bola vytvorená spoločne s Európskou komisiou, spája politiku s praxou v oblasti obchodného hospodárstva.

... sa zasadzuje za právo osôb so zdravotným postihnutím voliť

Dovedna 800 000 občanom EÚ v 16 krajinách sa z dôvodu ich zdravotného postihnutia odopiera právo voliť. EHSV začal kampaň na odstránenie tejto diskriminácie.

... chce čistejšie a ekologickejšie batérie

Udržateľné batérie závisia od surovín z tretích krajín, alternatívnych palív, technologickej expertízy a recyklačnej kapacity vrátane tzv. mestskej ťažby. Tieto odporúčania sa zohľadnili v strategickom akčnom pláne EÚ pre batérie.

... sa zaujíma o migrantov

EHSV a Európska komisia spoločne organizujú Európske fórum pre migráciu, v rámci ktorého tvorcovia politik a občianska spoločnosť monitorujú otázky migrácie, azylu a integrácie.

... nezabúda na žiadne územie

Územná agenda 2030 bola vypracovaná v roku 2020 s príspevkom EHSV, ktorý sa týka týchto tém: lepšie prepojenie medzi mestskými a vidieckymi oblasťami, dôstojné životné podmienky pre všetkých, zdravé životné prostredie... Žiadny občan EÚ bez ohľadu na to, v ktorom regióne žije, by nemal zostať bez prístupu k verejným službám.

... predstavuje model pre dohľad občianskej spoločnosti nad medzinárodným obchodom

Participačný model účasti EHSV na tvorbe politiky je v súčasnosti štandardom v poradných skupinách občianskej spoločnosti v rámci medzinárodných obchodných dohôd.

... ľutuje, že došlo k brexitu, ale zostáva v kontakte s britskou občianskou spoločnosťou

Vďaka EHSV zahŕňa teraz pobrexitová dohoda medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom spoločnú poradnú skupinu občianskej spoločnosti, aby mohla občianska spoločnosť ďalej monitorovať budúce vzťahy.

Mladí Európania

V rámci svojho poslania si chce EHSV vypočuť názory mladých ľudí. Mladí ľudia nie sú len budúcou pracovnou silou Európy, budúci aktivistami a politikmi, ale majú aj veľa nápadov, ktoré sú práve teraz prínosom.

Jednou z hlavných priorit EHSV je práca s mladými ľuďmi.

Medzi konkrétne iniciatívy patria:

- vypracúvanie stanovísk, ktoré sa zaoberajú osobitnými potrebami a túžbami mladých ľudí
- organizovanie podujatí pre mladých ľudí, ako je napríklad diskusia so študentmi zo všetkých členských štátov EÚ a kandidátskych krajín v rámci každoročného podujatia Vaša Európa, váš názor (YEYS),
- organizovanie pravidelných návštev členov EHSV na školách a univerzitách vo svojich krajinách s cieľom vysvetliť, ako EÚ funguje, a vypočuť si, čo mladých ľudí trápi a aké majú očakávaní.

Výzvy, ktorým Európa a EHSV čelia

Súčasný predseda EHSV Oliver Röpke bol vymenovaný 26. apríla 2023 a jeho motto znie:

Zasadzovať sa za demokraciu a angažovať sa za Európu

Keď sa rozhlíadame, zistíme, že základné hodnoty, na ktorých bola EÚ vybudovaná, sú ohrozené. Demokracia, ľudské práva, sloboda médií a právny štát nie sú len základnými hodnotami. Predstavujú náš európsky spôsob života.

Tieto hodnoty musíme chrániť každý deň a nikdy ich nesmieme považovať za samozrejmosť. Tu zohráva kľúčovú úlohu občianska spoločnosť. Spoločne sa budeme usilovať vybudovať odolnejšiu, inkluzívnejšiu a demokratickejšiu EÚ, ktorá bude pre našich blízkych aj vzdialených susedov inšpiráciou.

Nastal čas postaviť sa za demokraciu! Nastal čas angažovať sa za Európanov!

Oliver Röpke, predseda EHSV
skupina Pracovníci, Rakúsko

Výzvy, ktorým dnes Európska únia čelí a ktoré sú okrem iného dôsledkom vojny prebiehajúcej za našimi hranicami, klimatickej krízy a ohrozenia demokracie a základných občianskych práv v mnohých krajinách, nemožno účinne riešiť bez toho, aby sme vypočuli hlas občanov. EHSV opakovane preukázal svoju schopnosť jasne sprostredkovať názory európskej občianskej spoločnosti tvorcom politik, tak na úrovni EÚ, ako aj členských štátov. A v tom bude aj naďalej pokračovať.

Krzysztof Pater, podpredseda EHSV pre rozpočet
skupina Organizácie občianskej spoločnosti, Poľsko

Naším poslaním je obhajovať a podporovať skutočné záujmy sociálnych partnerov a organizovanej občianskej spoločnosti na úrovni EÚ a na úrovni členských štátov počas tohto bezprecedentného sledu geopolitických, hospodárskych, sociálnych a zdravotných kríz. Z tohto hľadiska zlepšujeme právne predpisy EÚ a európskym inštitúciám navrhujeme nové témy. Vhodná a účinná komunikácia je v tejto súvislosti súčasťou súčasných aj budúcich riešení.

Aurel Laurențiu Plosceanu, podpredseda EHSV pre komunikáciu
skupina Zamestnávateľa, Rumunsko

Facebook: www.eesc.europa.eu/facebook/
Twitter: www.eesc.europa.eu/twitter/
Instagram: www.eesc.europa.eu/instagram
YouTube: www.eesc.europa.eu/youtube/
LinkedIn: [www.linkedin.com/
company/european-economic-social-
committee](http://www.linkedin.com/company/european-economic-social-committee)

Európsky hospodársky
a sociálny výbor

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Vydavateľ: Oddelenie pre návštevy a publikácie
EESC-2023-55-SK

www.eesc.europa.eu

© Európska únia, 2023

Rozmnožovanie je povolené len so súhlasom autora.

Reprodukcia týchto fotografií / obrázkov je povolená len s výslovným súhlasom vlastníka (vlastníkov) autorských práv.

Cover © Architecture: Art & Build + Atelier d'architecture Paul Noël
s. 5 – © Shutterstock.com/Rawpixel.com
s. 6, 9 – © Shutterstock.com

Úrad pre vydávanie publikácií
Európskej únie

Print
QE-03-23-244-SK-C
ISBN 978-92-830-6188-5
doi:10.2864/926024

Online
QE-03-23-244-SK-N
ISBN 978-92-830-6150-2
doi:10.2864/694152

SK